Lietas Nr. A420358312
Lietas arhīva Nr. AA43-0881-14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā **2014.gada 17.jūnijā**

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnese referente Dz.Amerika,

tiesneses S.Kanenberga un I.Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz MSIA „Riksne" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2011.gada 17.novembra lēmuma Nr.22.4.6/80441 atcelšanu, sakarā ar MSIA „Riksne" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 29.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 1.novembra lēmumu ierosināta MSIA „Riksne" (turpmāk arī – pieteicēja) maksātnespējas procesa lieta Nr.C3236000. Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 8.novembra lēmumu par MSIA „Riksne" maksātnespējas procesa administratori iecelta Anna Velmere.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu pārvaldes Rīgas nodokļu administrēšanas daļas Ziemeļu rajona klientu apkalpošanas centra vadītājas 2010.gada 24.novembra lēmumu Nr.8.21.8.1/1214 (turpmāk – lēmums par pārmaksas novirzīšanu) pieteicējas pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) pārmaksa Ls 1601,28 apmērā tika novirzīta pieteicējas nenomaksāto nodokļu un obligāto maksājumu segšanai.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 28.decembra spriedumu lietā Nr.C3236000 tika pasludināts pieteicējas maksātnespējas process.

[2] 2011.gada 20.jūlijā pieteicēja vērsās pie VID ģenerāldirektores ar iesniegumu, lūdzot atcelt lēmumu par pārmaksas novirzīšanu.

Iesniegumā norādīti šādi apsvērumi.

Pieteicējas maksātnespējas procesa administratore, atsaucoties uz Maksātnespējas likuma 59.panta otro daļu redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 1.novembrim, norādījusi, ka līdz ar maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu VID nebija tiesīgs pieņemt lēmumu par PVN pārmaksas novirzīšanu nenomaksāto nodokļu un obligāto maksājumu segšanai.

[3] Ar VID ģenerāldirektores 2011.gada 17.novembra lēmumu Nr.22.4.6./80441 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts lēmums par pārmaksas novirzīšanu. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apstākļiem.

Pieteicējas maksātnespējas procesa lieta tika ierosināta ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 1.novembra lēmumu par maksātnespējas procesa lietas Nr.C3236000 ierosināšanu. Līdz ar to saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, pārejas noteikumu 5.punktu attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu bija piemērojamas Maksātnespējas likuma tiesību normas likuma redakcijā, kura stājās spēkā 2010.gada 1.novembrī. Savukārt saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta otro daļu un sestās daļas 5.punktu VID bija tiesīgs pieteicējas nodokļu parādu segšanai novirzīt izveidojušos nodokļu pārmaksu.

[4] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

Maksātnespējas procesa pieteikums tika iesniegts Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā 2010.gada 29.oktobrī saskaņā ar

Maksātnespējas likuma normām, kuras bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim. Turklāt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 1.novembra lēmums, kā arī 2010.gada 28.decembra spriedums lietā Nr.C3236000 pieņemts saskaņā ar Maksātnespējas likuma normām redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim. Līdz ar to attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu bija piemērojams Maksātnespējas likuma 59.pants likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

[5] VID rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, pārejas noteikumu 5.punktu attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu ir piemērojams Maksātnespējas likums redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 29.janvāra spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts. Spriedums balstīts uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Lietā pastāv strīds par VID rīcības tiesiskumu un pamatotību, novirzot pieteicējas nodokļu pārmaksu nenomaksāto nodokļu un obligāto maksājumu segšanai. Līdz ar to tiesa noskaidrojusi, kura Maksātnespējas likuma redakcija ir piemērojama attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu.

[6.2] Saskaņā ar likuma „Par nodevām un nodokļiem" 26.panta pirmo un otro daļu VID ir piešķirtas tiesības pieņemt lēmumu par PVN pārmaksas novirzīšanu citu pieteicējas nodokļu parādu segšanai.

[6.3] Saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2011.gada 1.novembra, 4.panta pirmo un otro daļu fiziskās personas maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kurā tiesa ar nolēmumu pasludinājusi attiecīgās personas maksātnespējas procesu. Savukārt tiesas lēmums, ar kuru pasludināts pieteicējas maksātnespējas process, pieņemts 2011.gada 28.decembrī. Līdz ar to tiesa secinājusi, ka diena, ar kuru tika uzsākts pieteicējas maksātnespējas process, ir 2011.gada 28.decembris, un tādēļ attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu ir piemērojamas Maksātnespējas likuma normas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra.

[7] Pieteicēja par tiesas spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, pamatojot to ar šādiem argumentiem.

[7.1] Tiesa nav izskatījusi un sniegusi savu vērtējumu Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2012.gada 12.jūnija lēmumam lietā Nr.C323600-10/1, ar kuru tika atteikts pieteicējas lūgums izskaidrot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 28.decembra spriedumu lietā Nr.C3236000, un pieteicējas viedoklim saistībā ar šo lēmumu.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2012.gada 12.jūnija lēmumā norādīts uz Civilprocesa likuma 202.panta piekto daļu, kas noteic, ka spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Tas nozīmē, ka Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 28.decembra spriedums lietā Nr.C3236000 ir piemērojams tāds, kādu to taisījusi tiesa. Par šo spriedumu nav arī iesniegts protests Augstākajā tiesā.

Līdz ar to Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 28.decembra spriedums lietā Nr.C3236000 par pieteicējas maksātnespējas procesa pasludināšanu, kurš tika pieņemts saskaņā ar Maksātnespējas likuma normām redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, ir stājies likumīgā spēkā, un Administratīvajai rajona tiesai nav pamata to apšaubīt.

[7.2] Maksātnespējas likums, neatkarīgi no spēkā esošās redakcijas, ir speciālais likums attiecībā pret likumu „Par nodokļiem un nodevām", un, ja Maksātnespējas likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 59.panta otrajā daļā noteikts, ka līdz ar maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu kreditoram aizliegts veikt jebkādas individuālas darbības, ar kurām tiek nodarīti zaudējumi citiem kreditoriem, tad šī norma ir pārāka par likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 86.pantu parādnieka mantai pieskaitāmi atgūtie līdzekļi saskaņā ar šī likuma 87.pantu. Panta otrā daļa paredz, ka parādnieka mantas sarakstā, uz kuru vēršami kreditoru prasījumi, nav iekļaujama manta, uz kuru saskaņā ar normatīvajiem aktiem nevar vērst piedziņu. Savukārt saskaņā ar likuma 87.panta pirmās daļas 1.punktu atgūtai mantai pieskaitāmi naudas līdzekļi un manta, kas iekļāvusies parādnieka mantā maksātnespējas procesa laikā, pamatojoties uz prasījuma tiesībām pret trešajām personām.

Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka nodokļu pārmaksa nav iekļaujama parādnieka mantas sarakstā. Arguments, ka nodokļu maksātājam ir nodokļu parādi, maksātnespējas gadījumā nav pietiekams, lai nodokļu administrācija atteiktos atmaksāt nodokļu pārmaksu.

[7.3] Saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 5.panta otro daļu maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kad tiesā ierosināta maksātnespējas procesa lieta. Ņemot vērā, ka par pieteicējas maksātnespējas procesa uzsākšanas dienu ir uzskatāms 2010.gada 1.novembris, tad, vērtējot šo normu kopsakarā ar [7.2] punktā minētajām normām, secināms, ka nodokļu pārmaksa ir parādnieka, proti, pieteicējas manta, kas atrodas pie trešās personas – VID, un pieteicējai ir prasījuma tiesība pret VID nodokļu pārmaksas apmērā. Līdz ar to VID savā rīcībā ir pārkāpis Maksātnespējas likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 59.pantu, proti, rīkojies prettiesiski.

[8] Administratīvajai apgabaltiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā VID lūdz noraidīt pieteicējas apelācijas sūdzību šādu apsvērumu dēļ.

[8.1] Pieteicēja nepareizi secinājusi, ka lietā pastāv strīds par to, kura Maksātnespējas likuma redakcija ir piemērojama attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu. Pirmās instances tiesa sprieduma 11.punktā ir norādījusi, ka lietā ir strīds par VID rīcības tiesiskumu un pamatotību, novirzot pieteicējas PVN pārmaksu pieteicējas nenomaksāto nodokļu un obligāto maksājumu segšanai.

[8.2] Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lēmums par pieteicējas maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu tika pieņemts 2010.gada 1.novembrī. Līdz ar to saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, pārejas noteikumu 5.punktu attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu ir piemērojamas Maksātnespējas likuma normas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, un nav pamatota pieteicējas atsaukšanās uz Maksātnespējas likuma normām redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, 4.panta otro daļu maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kad tiesa ar nolēmumu pasludinājusi maksātnespējas procesu. Līdz ar to nepamatots ir pieteicējas apgalvojums, ka par pieteicējas maksātnespējas procesa uzsākšanas dienu ir uzskatāms 2010.gada 1.novembris. Savukārt pamatots ir pirmās instances tiesas secinājums, ka attiecībā uz pieteicējas maksātnespējas procesu ir piemērojams Maksātnespējas likums redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra.

[8.3] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punktu līdz ar nodokļa maksātāja maksātnespējas procesa pasludināšanu tiek ierobežotas VID nodokļu administrācijas tiesības veikt piedziņas pasākumus. Pieteicējas maksātnespējas process tika pasludināts ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2010.gada 28.decembra lēmumu lietā Nr.C3236000. Tātad līdz 2010.gada 28.decembrim VID bija tiesīgs veikt pasākumus, lai piedzītu nodokļu maksātāja aprēķinātās, bet budžetā neiemaksātās nodokļu summas. Savukārt lēmums par pārmaksas novirzīšanu pieņemts 2010.gada 24.novembrī, proti, līdz pieteicējas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienai.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, kā arī administratīvā procesa dalībnieku argumentus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, un pieteikums ir noraidāms.

[11] Lietā pastāv strīds par to, vai VID 2010.gada 24.novembrī bija tiesīgs novirzīt PVN pārmaksu pieteicējas nenomaksāto nodokļu un obligāto maksājumu segšanai apstākļos, kad 2010.gada 29.oktobrī iesniegts pieteicējas maksātnespējas procesa pieteikums, 2010.gada 1.novembrī tiesa pieņēmusi lēmumu par pieteicējas maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu un 2010.gada 28.decembrī pasludināts pieteicējas maksātnespējas process.

Pieteicēja norāda, ka VID šādu tiesību nebija, jo Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 59.panta otrā daļa to liedza. Pieteicēja uzskata, ka, tā kā maksātnespējas pieteikums iesniegts 2010.gada 29.oktobrī, uz pieteicēju attiecināmas Maksātnespējas likuma normas, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim. Minēto pieteicējas viedokli apstiprina arī vispārējās jurisdikcijas tiesas nolēmumi, kuros Maksātnespējas likuma normas piemērotas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

Apgabaltiesa atzīst, ka primāri noskaidrojams, vai strīdam par piemērojamo likuma redakciju ir nozīme, un ja ir, tad – kāda likuma redakcija ir piemērojama.

[12] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punkts (*redakcijā, kas bija spēkā 2010.gadā*), uz kuru atsaucies atbildētājs, noteic, ka nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu bezstrīda kārtībā neuzsāk un uzsākto nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu bezstrīda kārtībā aptur, ja ir stājies spēkā tiesas spriedums, ar kuru nodokļu maksātājam pasludināts maksātnespējas process, vai stājies spēkā tiesas lēmums par tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanu.

Tātad minētā tiesību norma noteic VID pienākumu atturēties no pieteicējas PVN pārmaksas novirzīšanas vienīgi no brīža, kad stājies spēkā tiesas spriedums par pieteicējas maksātnespējas procesa pasludināšanu, proti, no 2010.gada 28.decembra.

Savukārt Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 59.panta otrā daļa noteica, ka līdz ar maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu kreditoram ir aizliegts veikt jebkādas individuālas darbības, ar kurām tiek nodarīti zaudējumi citiem kreditoriem.

No Civilprocesa likuma (*redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim*) 363.^{3}panta pirmās daļas izriet, ka ar maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu jāsaprot tiesneša lēmuma pieņemšana par maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu.

Kā redzams, starp minētajām likuma „Par nodokļiem un nodevām" un Maksātnespējas likuma normām pastāv kolīzija.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Augstākā tiesa) 2008.gada 26.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-295 risinājis kolīziju starp likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punktu un likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 47.panta pirmo daļu, kas paredz, ka līdz ar maksātnespējas lietas ierosināšanu kreditoram ir aizliegts veikt individuālas darbības, ar kurām tiek nodarīti zaudējumi kreditoru kopuma interesēm. Tātad minētā tiesību norma pēc būtības ir vienāda ar Maksātnespējas likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 59.panta otro daļu.

Augstākā tiesa secināja, ka kolidējošās tiesību normas atšķirīgi noteic brīdi, ar kuru ir pārtraucamas darbības ar parādnieka mantu, proti, maksātnespējas procesa lietas ierosināšanas brīdi un brīdi, kad pieņemts tiesas spriedums par maksātnespējas procesa uzsākšanu (*sprieduma 14., 15.punkts*).

Risinot šo kolīziju, Augstākā tiesa atzina, ka VID no maksātnespējas lietas ierosināšanas dienas bija jāievēro likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 47.panta pirmā daļa, nevis jāvadās no likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punkta, pretējā gadījumā tiktu aizskartas pārējo kreditoru intereses (*sprieduma 15., 16.punkts*). Proti, Augstākā tiesa secināja, ka likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 47.panta pirmā daļa liedz VID veikt bezstrīda piedziņu no maksātnespējas procesa lietas ierosināšanas brīža, savukārt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26.panta sestās daļas 5.punktā ir regulēts tikai jautājums par to, kas notiek ar bezstrīda piedziņu pēc tam, kad jau ir stājies spēkā tiesas spriedums, ar kuru parādnieks pasludināts par maksātnespējīgu (*turpat*).

No minētā izriet, ka gadījumā, ja uz pieteicējas maksātnespējas procesu būtu attiecināmas Maksātnespējas likuma normas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, VID būtu jāatturas no pārmaksas novirzīšanas jau no brīža, kad tika ierosināta maksātnespējas lieta, t.i., no 2010.gada 1.novembra.

Līdz ar to izvērtējams, vai uz pieteicēju ir attiecināma Maksātnespējas likuma redakcija, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

[13] Maksātnespējas likuma, kas stājās spēkā 2010.gada 1.novembrī, pārejas noteikumu 5.punkts noteica, ka tiesiskās aizsardzības procesos un maksātnespējas procesos, kuri uzsākti laika posmā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.oktobrim, tiek piemērotas minētajā laika posmā spēkā esošā Maksātnespējas likuma normas un uz tā pamata izdotie normatīvie akti.

Maksātnespējas likuma, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, 5.panta otrā daļa paredzēja, ka maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kad tiesā ierosināta maksātnespējas procesa lieta, un noris līdz dienai, kad tiesa pieņem lēmumu par maksātnespējas procesa izbeigšanu.

Savukārt Maksātnespējas likuma, kas stājās spēkā 2010.gada 1.novembrī, 4.panta otrā daļa noteic, ka juridiskās personas maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kad tiesa ar nolēmumu pasludinājusi maksātnespējas procesu, un noris līdz dienai, kad tiesa pieņem lēmumu par maksātnespējas procesa izbeigšanu.

Tātad, ja līdz 2010.gada 31.oktobrim ir ierosināta maksātnespējas procesa lieta (pieņemts tiesneša lēmums par maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu), tad uzskatāms, ka maksātnespējas process ir uzsākts līdz 2010.gada 31.oktobrim, un tādā gadījumā ir piemērojamas Maksātnespējas likuma normas, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim.

Taču, ja maksātnespējas procesa lieta ierosināta pēc 2010.gada 31.oktobra, tad uzskatāms, ka maksātnespējas process ir uzsākts tikai tad, kad tiesa ar nolēmumu pasludinājusi maksātnespējas procesu.

Konkrētajā gadījumā tiesnesis lēmumu par pieteicējas maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu pieņēmis 2010.gada 1.novembrī, tātad pēc Maksātnespējas likuma, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, pārejas noteikumu 5.punktā minētā laika perioda. Līdz ar to uz pieteicēju nevar attiecināt Maksātnespējas likuma normas, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, jo jaunā Maksātnespējas likuma pārejas noteikumu 5.punkts to neļauj.

Ievērojot minētos apsvērumus, faktam, kad ir iesniegts maksātnespējas pieteikums, lietā nav nozīmes.

Apgabaltiesa uzskata, ka arī faktam, ka vispārējās jurisdikcijas tiesa spriedumā ir piemērojusi Maksātnespējas likuma normas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.oktobrim, lietā nav nozīmes, jo vispārējās jurisdikcijas tiesa nerisināja strīdu par piemērojamajām tiesību normām, līdz ar to sprieduma rezolutīvā daļa neuzliek saistošu pienākumu Administratīvajai apgabaltiesai, šobrīd izskatot lietu un risinot strīdu par piemērojamajām tiesību normām, vadīties no minētajā spriedumā piemērotajām tiesību normām.

[14] Tā kā uz pieteicēju ir attiecināmas Maksātnespējas likuma normas, kas ir spēkā no 2010.gada 1.novembra, noskaidrojams, vai VID šā likuma ietvaros 2010.gada 24.novembrī bija tiesīgs novirzīt pārmaksu.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma, kas stājās spēkā 2010.gada 1.novembrī, 6.panta 3.punktam tiesiskās aizsardzības procesā, juridiskās personas maksātnespējas procesā un fiziskās personas maksātnespējas procesā tiek piemērots cita starpā patvaļas aizlieguma princips, kas nozīmē, ka kreditors un parādnieks nedrīkst veikt individuālas darbības, kas nodara kaitējumu kreditoru kopuma interesēm.

Savukārt atbilstoši minētā likuma 4.panta pirmajai daļai ar juridiskās personas maksātnespējas procesu ir jāsaprot tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura ietvaros no parādnieka mantas tiek segti kreditoru prasījumi, lai veicinātu parādnieka saistību izpildi. Bet, kā jau minēts iepriekš, atbilstoši panta otrajai daļai juridiskās personas maksātnespējas process tiek uzsākts ar dienu, kad tiesa ar nolēmumu pasludinājusi maksātnespējas procesu, un noris līdz dienai, kad tiesa pieņem lēmumu par maksātnespējas procesa izbeigšanu.

Tādējādi secināms, ka patvaļas aizlieguma princips ir piemērojams laikā, kad noris maksātnespējas process, proti, no brīža, kad tiesa ar nolēmumu pasludinājusi maksātnespējas procesu.

Minēto secinājumu pareizību apstiprina Maksātnespējas likuma redakcijā, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.novembra, 136.pants, kas noteic, ka līdz ar fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanu kreditoram ir aizliegts veikt jebkādas individuālas darbības, ar kurām tiek nodarīti zaudējumi citiem kreditoriem.

Kaut arī attiecībā uz juridisko personu maksātnespējas procesu likumdevējs nav tiešā tekstā noteicis brīdi, no kura kreditoram ir aizliegts veikt jebkādas darbības, kā tas ir noteikts attiecībā uz fiziskajām personām, tomēr šis brīdis izriet no iepriekš minētā patvaļas aizlieguma principa.

Tā kā VID pārmaksu novirzījis pirms pieteicējas maksātnespējas procesa pasludināšanas brīža, t.i., pirms 2010.gada 28.decembra, tad VID ir rīkojies tiesiski, tāpēc Lēmuma atcelšanai nav pamata.

[15] Pirmās instances tiesas spriedums pamatā ir pareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidītSIA „Riksne” 2011.gada 21.decembra pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2011.gada 17.novembra lēmuma Nr.22.4.6./80441 atcelšanu.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente Dz.Amerika
S.Kanenberga

Tiesneses

I.Meldere